

Realizē projektu

“Kaķīša dzirnavas” atgādina, – dari labu un palīdzi otram

Biedrība “Ritineitis” realizē Sabiedrības Integrācijas fonda atbalstīto projektu “Kultūrorientācijas pasākumi Ukrainas civiliedzīvotāju iekļaušanās veicināšanai Balvu novadā”.

“Reiz vecos laikos, kad tie labie gadi bij’, vienam kaķītim bij’ dzirnavas. Viņas gāja dien’ un nakti: murra, murra, murr...,” tā sākās Kārļa Skalbes skaistā pasaka “Kaķīša dzirnavas”. Rakstniekam Kārlim Skalbem 2024.gadā atzīmēsīm 145 gadus. Viņa radītā pasaka “Kaķīša dzirnavas” ir viens no rakstnieka visu laiku mīlētākajiem darbiem, kas uzsver garīgā spēka lomu pasaules veidošanā, noliedz naidu un vardarbību. Atziņa: mums jāmacās darīt labu un jāpalīdz otram.

Projekta vadītāja Maruta Castrova kopā ar biedrību “Ritineitis” un dažādu nozaru speciālistiem, Balvu teātra pārstāvjiem jau kopš oktobra izrādes tapšanā iesaistīja aktierus, meklēja materiālus kostīmiem, šuvējus, dekoratorus, kostīmu māksliniekus, scenogrāfu, skaņas un gaismas operatoru un citus speciālistus, dalīja lomas mācību izrādei “Kaķīša dzirnavas”, kuras mēģinājumi notika Balvu Kultūras un atpūtas centrā. Mūziku mācību izrādei radīja Dāvis Lāpāns, kustību konsultante ir Līga Moroza-Ušacka, daudz darba pie dažādu apģērbu aksesuāru izveides ir arī Skaidrītei Veinai.

Inspektora sievu mācību izrādē tēlo Nijāra Čubārova, kura uz Latviju atbraukusi no Kijivas. “Es tēloju inspektora sievu Piku. Runājamā teksta man nav daudz un vārdus iemācīties nebija grūti, vienīgi esmu mazliet kautrīga, jo teātri spēlēju pirmo reizi. Es apbrīnoju latviešus par viņu teātra mīlestību. Pēc darba vakaros viņi vēl ir ieinteresēti brīvprātīgi doties uz mēģinājumiem vai realizē citus savus hobijus. Tas ir gan izaicinājums, gan atpūta,” uzskata Nijāra.

“Neviens nezina – BŪT vai NEBŪT. Notikt brīnumam vai nožēlot. Pie debesīm zvaigznes, un katrā mīļš atmiņu mirklis kā paties brīnums. Šī gada ceļš jau aiz muguras gaist un daudzi, ko neredzam, vēl priekšā. Nebaidīsimies ielaist laimi, kas uz sliekšņa stāv. Domāsim gaiši, neatkarīgi no ārējiem notikumiem! Ļausim, lai pašā sirds vidūci maza dzirkstelīte kvēlo! Ļausim šai dzirkstelei iedegt uguni! Lai 2024.gadā esam kopā ar Cerību, Ticību un Mīlestību, tad viss būs labi,” gadu mijā vēl Maruta Castrova.

Sabiedrības integrācijas
fonds

Pielaiķo tērpus. Andris Kaļiņš kopā ar Anitu Matuli pielaiķo tērpu malējai Tincei Kaķīša baltajās dzirnavās, kuru tēlo Iveta Supe.

Darbu uztic profesionāļiem. Andris Kaļiņš pastāstīja, ka idejas visbiežāk rodas, lasot un analizējot lugu. “Jā, lugu, nevis pasaku. Šajā gadījumā M.Eglītes dramaturģijā lasot pamanīju, ka apģērbos ir ļoti izteikts krāsu kods. No baltā uz melno un atkal uz balto, un atkal uz melno. Izvēlējos sekot šim melnbaltajam krāsu ceļojumam. Kostīmus veidojam kopā ar Anitu Matuli. Iedvesmojamies, pētot grāmatu “Jānis Krēslis — latviešu tradicionālo kultūras vērtību izziņātājs”, tajā meklējam un skatījāmies 19.gadsimta beigu zīmējumus un fotogrāfijās fiksētos Latvijas iedzīvotājus, kuri attēlos redzami gan ikdienas, gan svētku apģērbos. Vēl būtiska iedvesmas daļa ir darba apģērbi, kurus raksturo daudzas pogas un kabatas – praktiskas detaļas, kas nošķir malēju no princeses, un arī tas palīdzēja mums vizuāli stāstīt šo ceļojuma stāstu. Šuvēja, meistare Anita Matule, nomērīja aktierus un tad ķērās pie darba. Tērpi tapa atbilstoši Andra Kaļiņina skicēm, bet, pirms darbu pabeigt, vēl jādomā par uzlabojumiem un detaļām.

Pirms izrādes mēģinājuma. Gada nogalē mācību izrādes “Kaķīša dzirnavas” aktieri, gaidot pārējos kolēģus un Stāmerienas pils vadītāju, pasākumu režisori un šīs izrādes vērtētāju Edīti Silķēnu, atzina, ka kopā būšana izrādes tapšanā bagātina un iekrāso ikdienu.

** Publikācija ir sagatavota ar Sabiedrības Integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Ritineitis”.*

Mirklis mēģinājumā. Melderi – Kaķīti, kurš pazaudēja savas dzirnavas, tēlo Māris Lāpāns. Kad viņš, noguris un noskrandis, ieiet Karaļa pilī, pirmā preti iznāk Karaļa pavāre – Maija Laicāne – un piedāvā nabaga Kaķītim darbu, kurš viņš pavisam drīz dabū atpakaļ savu balto melderu kažoku.

Piedalās visās projekta aktivitātēs. Ukrainas cilvēki, kuri šobrīd dzīvo Balvu novadā, ar prieku piedalījās visās piedāvātajās projekta aktivitātēs. Tas sekmēja viņu integrēšanos vietējā sabiedrībā. Uzlabojās latviešu valodas prasmes, izziņāta Latvijas vēsture, vērtības, notiek darbs pie izrādes tapšanas. Svarīgs bija arī kopā pavadītais laiks, pamazām iekļaujoties mūsu kopienā. Iepazītas kultūras iestādes gan savā novadā, gan citviet Latvijā. Ja būs vēlme, ikvienu arī turpmāk gaidīs korī, deju kolektīvā, sporta pasākumos.

Lappusi sagatavoja Z.Logina